

Par patērētāju kreditēšanu

Publicēts: 11.11.2020.

Patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniegšanu regulē vairāki normatīvie akti:

[Patērētāju tiesību aizsardzības likums \(turpmāk – PTAL\);](#)

[2011.gada 29.marta Ministru kabineta noteikumi Nr.245 “Noteikumi par speciālo atļauju \(licenci\) patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniegšanai” \(turpmāk – Noteikumi Nr.245\);](#)

[2014.gada 21.oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.648 “Noteikumi par distances līgumu par finanšu pakalpojumu sniegšanu”;](#)

[2016.gada 25.oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.691 “Noteikumi par patērētāja kreditēšanu” \(turpmāk – Noteikumi Nr.691\).](#)

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC) veic nebanku patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēju licencēšanu un uzraudzību.

Patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēju saraksts, kuram PTAC izsniedzis speciālo atļauju (licenci) patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniegšanai, pieejams [šeit](#).

Būtiskākās prasības patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzējiem:

kreditus patērētājam var izsniegt tikai tādi uzņēmumi, kuri saņēmuši speciālo atļauju (licenci) uz nenoteiktu laiku ko izsniedz PTAC. Šis noteikums neattiecas uz kredītiestādēm (piemēram, bankām), sabiedrībām, kas piedāvā savu preci/pakalpojumu atliktu maksājumu veidā u.c.;

kredīta devējam ir pienākums izvērtēt patērētāja spēju atmaksāt kredītu pirms kreditēšanas līguma noslēgšanas (izņemot kredītu ar kustamas lietas ķīlu). Ja atteikumu izsniegt kredītu pamato ar datubāzē iegūtajām ziņām, kredīta devējam nekavējoties un bez maksas jāinformē patērētājs par datubāzes izmantošanas rezultātiem. Izvērtēšana jāveic arī gadījumos, kad puses vienojas būtiski palielināt kredīta summu kreditēšanas līguma darbības laikā. Tādējādi tiek palielināta kredīta devēja atbildība, kas vērsta uz to, lai samazinātu to patērētāju skaitu, kas nespēj pildīt savas kredītsaistības;

kredīta devējam jādod patērētājam tiesības atteikties no kreditēšanas līguma 14 dienu laikā nesniedzot nekādu pamatojumu, nemaksājot kompensāciju, izņemot procentus par kapitāla lietošanas laiku;

kredīta devējam pirms līguma noslēgšanas patērētājam ir jāsniedz būtiskākā informācija par kreditēšanas pakalpojumu, aizpildot īpaši izstrādātu standarta veidlapu. Šī veidlapa satur izmaksas un galvenos līguma noteikumus, tādējādi nodrošinot patērētāja iespējas ērtāk salīdzināt piedāvājumus;

kredīta devējam ir noteikti ierobežojumi kredīta kopējo izmaksu noteikšanā un nokavējuma procentu piemērošanā vairākiem patērētāju kreditēšanas pakalpojumu veidiem;

kredīta devējam ir noteikti ierobežojumi kreditēšanas pakalpojumu reklāmām, nosakot to saturu, kā arī aizliedzot veicināt bezatbildīgu aizņemšanos;

kredīta devējam aizliegts noslēgt patērētāju kreditēšanas līgumu laikā no plkst.23.00 līdz 7.00;

patērētājam ir tiesības atmaksāt kredītu daļēji vai pilnībā pirms termiņa, maksājot procentus un citus maksājumus tikai līdz kredīta atmaksas dienai, izņemot, ja kredīts ir noslēgts ar fiksēto aizņēmuma likmi uz noteiktu termiņu, tad kredīta devējam ir tiesības uz noteiktu kompensāciju;

kredīta devējam, kurš izsniedz kredītu pret kustamas lietas ķīlu, ir noteiktas vairākas prasības, t.sk. uz telpām un savas

civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu;

kredīta devēja starpniekam vai starpnieka pārstāvim, kurš piedāvā kredītus ar nekustamā īpašuma ķīlu, jābūt reģistrētam PTAC kredīta starpnieku un kredīta starpnieku pārstāvju reģistrā. Reģistru skatīt [šeit](#).

Detalizētākas prasības un normatīvo aktu izmaiņas skatīt [šeit](#).

<https://www.ptac.gov.lv/lv/par-pateretaju-kreditesanu>